

Przedmiot: SOCJOLOGIA

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Psychospołecznych Podstaw Rehabilitacji i Bioetyki Kierownik: Dr hab. Prof. AWF Alicja Przyłuska-Fischer Zakład Bioetyki i problemów społecznych medycyny Kierownik dr Witold Rekowski
Nazwa przedmiotu	Socjologia
Kod przedmiotu	FI-02
Język wykładowy	Polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	I stopnia
Rok studiów	I
Semestr	Zimowy
Liczba punktów ECTS	2
Imiona i nazwiska wykładowców	dr Witold Rekowski
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Fizjoterapia
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymagania i dodatkowe wstępne	brak

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z kulturowymi, społecznymi i religijnymi uwarunkowaniami stanu zdrowia i zdrowia publicznego.
C2	Zapoznanie studenta z wynikającymi z istnienia nierówności społecznych (stratyfikacyjnymi) uwarunkowaniami zdrowia i zdrowia publicznego.
C3	Przygotowanie studenta do przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji będących skutkiem choroby i niepełnosprawności.
C4	Zapoznanie studenta z prawidłowościami regulującymi przebieg socjalizacji, interakcji, zachowań grup społecznych i społeczności, instytucji społecznych z uwzględnieniem fenomenów choroby i niepełnosprawności.
C5	Zapoznanie i przygotowanie studenta do konieczności kształcenia ustawicznego i doskonalenia zawodowego.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt kształcenia kierunkowy	Treść efektu kształcenia dla przedmiotu	Odniesienie do celów	Odniesienie do efektów obszarowych
Wiedza			
K_W09 zna podstawowe pojęcia i mechanizmy psychospołeczne związane ze zdrowiem i jego ochroną oraz ma wiedzę na temat psychospołecznych i psychopedagogicznych aspektów pracy fizjoterapeuty.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zna genezę i zakres zainteresowań poznawczych socjologii, jej podstawowe subdyscypliny, funkcje; poznawczą i poza poznawczą. 2. Wymienia podstawowe metody badawcze stosowane w nauce społecznych, rozumie ich specyfikę metodologiczną i status naukowy. 3. Wyjaśnia pojęcia zdrowia, choroby i niepełnosprawności w kontekście różnicowań społecznych. 4. Definiuje pojęcie grupy społecznej, zbiorowości, agregatu społecznego poprzez podanie cech definicyjnych grupy. Rozróżnia podstawowe typy grup społecznych. 5. Różnicuje poszczególne typy struktur społecznych takich jak; status, rola, instytucja, wspólnota, społeczeństwo. 6. Identyfikuje normy grupowe i cele grup opisuje podstawowe procesy grupowe. 7. Przedstawia podstawowe reguły interakcyjne (prezentację jaźni, narzucanie roli, jaźń odzwierciedloną, definiowanie sytuacji, dystanse międzyosobnicze). 8. Definiuje pojęcie nierówności społecznych, stratyfikacji społecznej, statusu społeczno – ekonomicznego, klasy i warstwy społecznej, wyklucze- 	C1,C2,C3,C4	M1P_W04

	<p>nia społecznego, dyskryminacji, ubóstwa.</p> <p>9. Przedstawia zasady organizacji i wyróżnia typy instytucjonalnych systemów zabezpieczeń społecznych w tym systemów ochrony zdrowia oraz sposoby ich finansowania.</p> <p>10. Wskazuje typy zakładów opieki zdrowotnej różnicuje placówki ambulatoryjne i zamknięte.</p> <p>11. Wskazuje i wyjaśnia oczekiwania normatywne opisujące role społeczne chorego, pacjenta, fizjoterapeuty i innych podmiotów uczestniczących w procesie udzielania świadczeń zdrowotnych.</p> <p>12. Wskazuje i wyjaśnia miejsce zawodu fizjoterapeuty w systemie ochrony zdrowia we współczesnych społeczeństwach.</p>		
<p>K_W11 zna i rozpoznaje kulturowe oraz religijne normy i tradycje różnych społeczności, które mogą wpływać na nieporozumienia i sytuacje problemowe w opiece nad pacjentem</p>	<p>13. Wyjaśnia podstawowe pojęcia socjologiczne z zakresu kultury (składniki kultury, relatywizm językowy i kulturowy, subkultury, kontrkultury, etnocentryzm).</p> <p>14. Definiuje pojęcia normy kulturowej, wartości i systemu aksjonormatywnego.</p> <p>15. Definiuje podstawowe pojęcia i fazy opisujące proces socjalizacji w ujęciach społeczno-kulturowych (socjalizacja, socjalizacja pierwotna i wtórna, wychowanie, tożsamość jednostkowa i tożsamość społeczna, uogólniony inny, agendy socjalizacji, resocjalizacja, socjalizacja przez całe życie).</p> <p>16. Opisuje wpływ treści procesu socjalizacji, statusu społeczno-ekonomicznego, norm i wartości kulturowych na zachowania zdrowotne.</p> <p>17. Definiuje pojęcie rodziny i gospodarstwa domowego, różnicuje poszczególne ich typy.</p> <p>18. Wskazuje zasadnicze kierunki przemian modelu rodziny we współczesnych społeczeństwach.</p> <p>19. Charakteryzuje funkcje rodziny w stosunku do jej członków i społeczeństwa.</p> <p>20. Wyjaśnia wpływ choroby i niepełnosprawności, w tym dziecka na funkcjonowanie rodziny w wymiarze ekonomicznym i kulturowym.</p> <p>21. Definiuje pojęcie wsparcia społecznego i wskazuje jego rodzaje.</p>	<p>C1, C2, C4</p>	<p>M1P_W04</p>
<p>K_W13 ma wiedzę z zakresu podstaw edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia oraz profilaktyki z uwzględnieniem zjawiska niepełnosprawności</p>	<p>22. Charakteryzuje stan zdrowia populacji i wyróżnionych grup społecznych oraz zbiorowości.</p> <p>23. Różnicuje obiektywne i subiektywne wskaźniki stanu zdrowia populacji grup społecznych i jednostek.</p> <p>24. Definiuje i objaśnia pojęcie niepełnosprawności w ujęciu funkcjonalnym.</p> <p>25. Rozróżnia niepełnosprawność w sensie biolo-</p>	<p>C4</p>	<p>M1P_W06 M1P_W10</p>

	<p>gicznym od niepełnosprawności w sensie prawnym.</p> <p>26.Charakteryzuje system pomocy osobom niepełnosprawnym w Polsce jako element systemu zabezpieczeń społecznych</p>		
<p>K_W21 zna terminologię i ma uporządkowaną wiedzę dotyczące niepełnosprawności, zna podstawowe pojęcia dotyczące całości kształtu rehabilitacji medycznej i fizjoterapii oraz kultury fizycznej</p>	<p>27.Charakteryzuje biomedyczny model zdrowia, wyjaśnia jego genezę i wpływ na ukształtowanie instytucjonalnych systemów ochrony zdrowia i opieki nad osobami niepełnosprawnymi..</p> <p>28.Przedstawia tzw. „Nowy paradygmat zdrowia” i jego wpływ na funkcjonowanie systemów ochrony zdrowia, i systemów pomocy i opieki nad osobami niepełnosprawnymi wyjaśnia jego genezę.</p> <p>29.Wyjaśnia pojęcie zachowań w zdrowiu i chorobie, różnicuje poszczególne typy tych zachowań.</p> <p>30.Charakteryzuje wpływ zmiennych społeczno-demograficznych (płeć, wiek, wykształcenie) na zróżnicowania zachowań w zdrowiu, chorobie niepełnosprawności.</p> <p>31.Rozróżnia kryteria i definiuje społeczne, biologiczne i instytucjonalne rozumienia starości.</p> <p>32.Wyjaśnia wpływ „starzenia się społeczeństwa” na funkcjonowanie; systemów zabezpieczeń społecznych, w tym systemu ochrony zdrowia, sytuację na rynku pracy i społeczności lokalnych.</p> <p>33.Wskazuje na starość jako, możliwą przyczynę dyskryminacji ze względu na wiek.</p>	C3, C4	M1P_W10
Umiejętności			
<p>K_U8 potrafi rozpoznać i zinterpretować podstawowe problemy psychologiczne oraz społeczne osób niepełnosprawnych funkcjonujących w społecznościach i grupach</p>	<p>34.Rozpoznaje postawy wobec osób chorych i niepełnosprawnych, potrafi wskazać ich przyczyny.</p> <p>35.Potrafi określić przynależność grupową i kulturową jednostki.</p> <p>36.Rozpoznaje czynniki decydujące o pozycji społeczno-ekonomicznej rodziny i określa jej przynależność do segmentu stratyfikacyjnego.</p> <p>37.Rozpoznaje środowiskowe zagrożenia zdrowia oraz czynniki dyskryminujące osoby chore i niepełnosprawne</p> <p>38.Jest świadom zakresu roli zawodowej fizjoterapeuty</p> <p>39.Uznaje normatywne oczekiwania i przywileje związane z tą pozycją i rolą.</p> <p>40.Potrafi dostrzec zróżnicowania oczekiwań związanych z rolą zawodową w zależności od typu pacjenta, jego wieku, przynależności grupowej i uwarunkowań kulturowych.</p> <p>41.Dostosowuje zachowania w roli zawodowej fizjoterapeuty do wymogów zakładu opieki zdrowotnej, typu pacjentów, oczekiwań innych człon-</p>	C4	M1P_U04

	ków zespołu terapeutycznego.		
K_U12 opanował obsługę komputera w zakresie edycji tekstu, podstaw analizy statystycznej, gromadzenia i wyszukiwania danych, przygotowania prezentacji	42. Umie przeprowadzić kwestionariuszowe badanie jakości życia osoby chorej i niepełnosprawnej oraz zinterpretować jego wyniki. 43. Umie stosować narzędzia badawcze służące do określania poziomu wsparcia społecznego otrzymywanego przez osoby chore i niepełnosprawne. 44. Projektuje kwestionariusze służące do zbierania danych społeczno-demograficznych dotyczących chorych i niepełnosprawnych. 45. Potrafi analizować zebrane dane, poprawnie wnioskować i odnosić do literatury fachowej. 46. Potrafi zebrane dane uporządkować pod względem ważności i przedstawić je w formie prezentacji.	C2, C3	M1P_U06
K_U19 posiada umiejętność przygotowywania wystąpień ustnych i tworzenia prac pisemnych w języku polskim oraz obcym z wykorzystaniem podstawowych źródeł	47. Potrafi przedstawić w formie raportu lub eseju wyniki przeprowadzonych badań lub studiów nad literaturą przedmiotu.	C3	M1P_U12 M1P_U13
Kompetencje społeczne			
K_K01 rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ustawicznego kształcenia się i rozwoju zawodowego	48. Rozumie konieczność permanentnego kształcenia i opierania swej działalności o wielodyscyplinarną wiedzę naukową.	C5	M1P_K02
K_K03 uznaje prawo pacjentów i innych ludzi do okazywania im szacunku oraz sam okazuje im szacunek bez względu na ich pozycję i przynależności grupowe	49. Przestrzega podstawowe reguły interakcyjne i normy kulturowe.	C1, C3	M1P_K03 M1P_K04
K_K05 potrafi okazać tolerancję i akceptuje postawy oraz zachowania pacjentów wynikające z odmiennych uwarunkowań kul-	50. Akceptuje odmienności zachowań wynikające z odmienności narodowościowych, kulturowych, rasowych, ze względu na płeć i wiek.	C1, C3	M1P_K04 M1P_K06

turowych, religijnych, społecznych i wieku			
--	--	--	--

Treści programowe

Treści programowe	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/ przedmiotowych	Odniesienie do celów kształcenia
Wykłady			
TP1, TP2, TP43, TP44	Wprowadzenie do nauk społecznych. Socjologia jako nauka społeczna, inne nauki społeczne, metody badań, specyfika poznawcza i metodologiczna tych nauk	K_W09/TP1-2, K_U12/TP43-44	C1-4
TP1, TP2, TP6, TP15, TP21-22, TP24-25, TP35-36	Nierówności społeczne i ich geneza oraz uwarunkowania, warstwy i klasy społeczne, zdrowie i aktywność fizyczna jako dobro stratyfikacyjne	K_W09/TP1,2,6, K_W11/TP15,21, K_W13/TP22,24,25 K_U8/TP35,36	C1-4
TP13, TP14, TP15, TP16, TP35, TP40, TP50	Kultura: kultura fizyczna, zdrowie, choroba, niepełnosprawność	K_W09/TP13,14,15, 16, K_U8/TP35,40, K_K05/TP50	C1-4
TP7, TP8, TP9, TP10	Współczesne systemy zabezpieczeń społecznych geneza i powstanie, systemy ochrony zdrowia, system pomocy osobom niepełnosprawnym. Miejsce fizjoterapii w systemach zabezpieczeń społecznych.	K_W09/TP7,8,9,10	C1-4
Ćwiczenia / zajęcia praktyczne			
TP2, TP4, TP5, TP6, TP7, TP15, TP37, TP39, TP49	Podstawowe pojęcia i kategorie socjologiczne. Główne podejścia teoretyczne w analizie i wyjaśnianiu zjawisk społecznych	K_W09/TP2,4,5,6,7 K_U08/TP37,39, K_K03/TP49	C1-4
TP3, TP8, TP11, TP16, TP20, TP22 – 29,	Zdrowie, choroba i niepełnosprawność jako problemy społeczne	K_W09/TP3,8,11, K_W11/TP16,20 K_W13/TP22-26 K_W21/27-29	C1-4
TP17-TP21	Rodzina a zdrowie, choroba, niepełnosprawność	K_W11/TP17-21	C1,C2,C4
TP30, TP31, TP32, TP33, TP36, TP37, TP41, TP49, TP50	Problem starości i starzejących się współczesnych społeczeństw a choroba i niepełnosprawność	K_W21/TP30-33, K_U08/TP36,37, K_K03/TP49, K_K05/TP50	C3,C4
TP1, TP2, TP42-TP48	Metody badawcze nauk społecznych znajdujące zastosowanie w badaniach naukowych i zbieraniu informacji o problemach zdrowia, choroby, niepełnosprawności	K_W09/TP1,2, K_U12/TP42-46 K_U19/TP47 K_K01/TP48	C1,C2,C3,C4,C5

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych
TP1 - 10, TP13 – 16, TP21 – 22, TP24 – 25, TP35 – 36, TP40, TP43 – 44, TP50	Wykład informacyjny	K_W09/TP1-10, K_W11/TP13-16,21, K_W13/TP24,25, K_U08/TP35,36,40 K_U12/TP43,44, K_K05/TP50
TP1 – 8, TP11, TP15 – 33, TP36 – 37, TP39, TP41 – 50,	Ćwiczeniowa, oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	K_W09/TP1-8,11, K_W11/TP15-21, K_W13/TP22-26 K_W21/TP27-33 KU_08/TP39-41, KU_12/TP42-46, KK_05/TP50
Środki dydaktyczne		
TP1 - 10, TP13 – 16, TP21 – 22, TP24 – 25, TP35 – 36, TP40, TP43 – 44, TP50	multimedia	KW_09, KW_11, KU_08, KU_12, KK_05
TP1 – 8, TP11, TP15 – 33, TP36 – 37, TP39, TP41 – 50,	Film, fotografie, teksty źródłowe, dokumenty, dane statystyczne, Internet, podręczniki i tp.	KW_09/, KW_11, KU_08, KU_12, KK_05

Metody i kryteria oceniania		
Treści programowe	Metody oceniania osiągnięć studenta/metody weryfikacji efektów kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/przedmiotowych
TP1 - 10, TP13 – 16, TP21 – 22, TP24 – 25, TP35 – 36, TP40, TP43 – 44, TP50	egzamin pisemny, pisemne sprawdziany wiadomości	KW_09, KW_11, KU_08, KU_12, KK_05
TP1 – 8, TP11, TP15 – 33, TP36 – 37, TP39, TP41 – 50,	Ocena prezentacji ustnych i multimedialnych, udział w dyskusjach, aktywność w czasie zajęć, mini projekt badawczy, sprawdziany pisemne i testowe	KW_09, KW_11, KU_08, KU_12, KK_05

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe
<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Barns C., Mercer G.: Niepełnosprawność, Warszawa 2008 Wydawnictwo Sic!. 2. Giddens A. Sutton P. W.: Socjologia, Warszawa 2012, Wydawnictwo Naukowe PWN. 3. Giddens A. Sutton P. W.: Socjologia - kluczowe pojęcia, Warszawa 2014, Wydawnictwo Naukowe PWN. 4. Sztompka P.: Socjologia - analiza społeczeństwa, Kraków 2012, Wydawnictwo Znak. 5. Tobiasz Adamczyk B.: Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby, Kraków 2000 Wydawnictwo

UJ.

Literatura uzupełniająca:

1. Ostrowska A., Sikorska J.: Syndrom niepełnosprawności w Polsce bariery integracji, Warszawa 1996 Wydawnictwo IFiS PAN.
2. Barański J., Piątkowski W.: Zdrowie i choroba wybrane problemy socjologii medycyny, Wrocław 2002 Oficyna Wydawnicza ATUT.

Punkty ECTS - 1 pkt - 30 godz. pracy studenta, (kontaktowych+ samokształcenia)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	15
Przygotowanie do zajęć	5
Zapoznanie się z zalecaną literaturą	5
Przygotowanie do egzaminu	5
Razem = 60 godz. = 2 ECTS	

Wydział Rehabilitacji AWF Warszawa